

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/13659.**

Benyújtás dátuma: **2020-11-10 21:53**

Parlex azonosító: **R8P79P2R0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Dr. Nagy István, agrárminiszter**

Törvényjavaslat címe: **A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosításáról**

A Kormány nevében mellékelten benyújtom a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot.

2020. évi törvény

a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosításáról

1. §

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgt.) 15/A. § (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdésszerűen]

„a) vízhasználó az, aki vízjogi engedély, továbbá a 28/A. § (1a) bekezdésében foglaltak alapján vízhasználatot gyakorol vagy vízjogi engedélyben vízkészletet köt le,»

2. §

A Vgt.15/C. §-a a következő (6a) bekezdéssel egészül ki:

„(6a) A vízkészletjárulék-fizetési kötelezettség a vízhasználónál a 28/A. § (1a) bekezdésében foglalt esetben a bejelentés öntözési igazgatási szerv általi nyilvántartásba vételről szóló igazolás közlésével keletkezik.»

3. §

A Vgt. 28/A. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Nem szükséges vízjogi engedély a mezőgazdasági öntözési célú kút létesítéséhez, üzemeltetéséhez és megszüntetéséhez, ha a következő feltételek együttesen teljesülnek:

- a) a kút a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló kormányrendelet szerint kijelölt, kijelölés alatt álló, illetve előzetesen lehatárolt belső, külső és hidrogeológiai védőidom, védőterület, valamint karszt- vagy rétegvízkészlet igénybevétele nélkül, továbbá a hatósági nyilvántartásban szereplő talaj vagy talajvíz szennyezéssel nem érintett területen létesítik,
- b) a kút talpmélysége az 50 métert nem haladja meg és az első vízzáró réteget nem éri el,
- c) a kúthoz kapcsolódó öntözőrendszer kizárólag a létesítő, üzemeltető művelése alatt álló területek öntözését szolgálja,
- d) felszíni vízkivételi lehetőség az érintett területek vonatkozásában nem vagy - a megvalósítás műszaki költségeihez képest - aránytalanul nagy költség mellett áll rendelkezésre, és
- e) a kút a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendelet szerint a hatósági nyilvántartásba a létesítő, üzemeltető bejelentette, továbbá a víz mennyiségének mérését biztosító digitális kútvízmérővel felszerelte.»

4. §

A Vgt. 29. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Mentessül a vízgazdálkodási bírság megfizetése alól az a létesítő vagy üzemeltető, aki – a 45/N. § (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – engedély nélkül vagy engedélytől eltérően létesített

vagy üzemeltetett az egyes törvényeknek a polgárok biztonságát erősítő módosításáról szóló 2020. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Vgtv.mód3.) hatálybalépését megelőzően felszín alatti vízkivételt biztosító vízilétesítményt, ha a vízjogi fennmaradási engedélyezés iránti kérelmét 2023. december 31-ig előterjeszti.”

5. §

A Vgt. a következő 45/N. §-sal egészül ki:

„45/N. §

(1) E törvénynek a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2020. évi ... törvénnyel (a továbbiakban: Vgtv.mód4.) megállapított 28/A. § (1a) bekezdését kell alkalmazni – a (2) bekezdésben meghatározott feltétellel – azokra a mezőgazdasági öntözési célú kutakra, amelyek a következő feltételeket együttesen teljesítik:

- a) a kutat a Vgtv.mód4. hatálybalépése előtt, a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló kormányrendelet szerint kijelölt, kijelölés alatt álló, illetve előzetesen lehatárolt belső, külső és hidrogeológiai védőidom, védőterület, valamint karszt- vagy rétegvízkészlet igénybevétele nélkül, továbbá hatósági nyilvántartásban szereplő talaj vagy talajvíz szennyezéssel nem érintett területen, a létesítésekor hatályos jogszabály előírása ellenére engedély nélkül vagy engedélytől eltérően létesítették,
- b) a kút 50 métert meg nem haladó, és első vízzáró réteget el nem érő talpmélységű, és
- c) a kút, valamint a hozzákapcsolódó öntözőrendszer kizárólag a létesítő, üzemeltető művelése alatt álló területek öntözését szolgálja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti mezőgazdasági öntözési célú kutat a létesítő vagy üzemeltető a Nemzeti Földügyi Központ 2023. december 31-ig a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendelet szerinti adatlapon bejelenti és kútvízmérő órával felszereli. Az (1) bekezdés szerinti rendelkezés akkor alkalmazható, ha az (1) bekezdés szerinti mezőgazdasági öntözési célú kútra vonatkozó bejelentést a kézhezvételétől számított hatvan napon belül a Nemzeti Földügyi Központ írásban visszaigazolta.

(3) Mentesül a 29. § (4) bekezdése szerinti vízgazdálkodási bírság megfizetése alól az (1) bekezdés szerinti mezőgazdasági öntözési célú kút üzemeltetője, ha a kút bejelentése a (2) bekezdés szerint megtörtént.”

6. §

A Vgt. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

7. §

Ez a törvény 2021. január 1-jén lép hatályba.

A Vgt. 1. melléklete a következő 35. ponttal egészül ki:

„35. mezőgazdasági öntözési célú kút: olyan felszín alatti vízkivételt biztosító vízellátási rendszer, amely kizárólag mezőgazdasági művelés alatt álló terület mezőgazdasági vízszolgáltatását biztosítja;”

Általános indokolás

A jogalkotó lényeges egyszerűsítést hajt végre a mezőgazdasági öntözési célú kutak vízjogi engedélyezése tekintetében azzal, hogy az 50 méternél nem mélyebb, illetve az első vízzáró réteget el nem érő mezőgazdasági öntözési célú kutak esetében nem írja elő az öntözési igazgatási szerv hatáskörébe tartozó engedélyezést. A jogalkotó az előbbi mélységi korlát meghatározása mellett az ilyen kutak vízkivételi mennyiségére tekintettel egyéb feltételeket is meghatároz.

Ezzel egyidejűleg a jogalkotó „kútamnesztiát” hirdet a korábban engedély nélkül létesített, az 50 méternél nem mélyebb, illetve az első vízzáró réteget el nem érő mezőgazdasági öntözési célú kutakra.

Az engedélyezési kötelezettség megszüntetése jelentős adminisztratív könnyítést eredményez a mezőgazdasági termelők számára. A mezőgazdasági öntözési célú kutak vízhasználata a háztartási kutak vízkivételéhez képest nagyságrendileg több, elsősorban gazdasági célú, így az engedélyezési kötelezettség megszüntetése mellett a bejelentéshez kapcsolódóan szükséges alapvető műszaki követelményeket is meghatározni. Felszín alatti vízkivételt biztosító vízilétesítmény a hatályos szabályozás szerint is csak olyan területeken létesíthető, ahol a vízkivétel az ivóvíz-bázisokat, karszt- vagy rétegvíz-készletet nem érinti. A törvénymódosítás meghatározza mezőgazdasági öntözési célú kút fogalmát.

Az engedélyezési körből kikerülő, illetve a jelenleg engedély nélkül üzemelő kutak fellelhetőségi helyéről az öntözési igazgatási szerv tájékoztatást kap, mivel a kutak bejelentési kötelezettsége a hatósági nyilvántartás érdekében fennmarad.

Az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Részletes indokolás

1., 3-4., 6. §

A törvénymódosítás megszünteti az 50 méternél nem mélyebb, illetve az első vízzáró réteget el nem érő mezőgazdasági öntözési célú kutak engedélyezési kötelezettségét, abban az esetben, ha a mezőgazdasági öntözési célú kút és a hozzákapcsolódó öntözőrendszer kizárólag a létesítő, üzemeltető művelése alatt álló területek öntözését szolgálja, továbbá ha a felszíni vízkivételi lehetőség kialakítása vagy biztosítása az érintett területek vonatkozásában nem, vagy - a megvalósítás műszaki költségeihez képest - aránytalanul nagy költségráfordítás mellett valósítható meg. Aránytalanul nagy a költségráfordítás abban az esetben, ha a kút szabályszerű kialakításának műszaki költségeihez képest a felszíni vízbiztosítás vagy a felszíni vízkivételi ponthoz való csatlakozás kiépítése aránytalanul jelentős többletköltséget jelent. Utóbbi két feltétel meghatározására azért van szükség mert a mezőgazdasági öntözési célú

kutak vízhasználata a háztartási kutak vízkivételéhez képest nagyságrendileg több, így a felszín alatti vizek mennyisége védelme érdekében szükséges a felszín alatti vízkivétel korlátozása és a felszíni vízkivételek preferálása. A felszín alatti vizek minőségi védelme érdekében a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló kormányrendelet szerint kijelölt, kijelölés alatt álló, illetve előzetesen lehatárolt belső, külső és hidrológiai védőidom, védőterület érintése, valamint karszt- vagy rétegvízkészlet igénybevétele esetén továbbá hatósági nyilvántartásban szereplő talaj, illetve talajvíz szennyezéssel érintett területeken a mezőgazdasági öntözési célú kutak létesítése továbbra is engedélyköteles marad.

Az engedélyezési kötelezettség alól mentesülő kutak feltételrendszerének meghatározásakor figyelembe vételre került, hogy az ezeknek a feltételeknek megfelelő kutak a felszín alatti vízkészleteket kevésbé veszik igénybe, hiszen az első vízzáró réteget nem törik át, és a saját célú öntözés feltételével mennyiségi korlát is beépítésre került. Ezeknek a kutaknak erre figyelemmel a tanulmányok szerint elhanyagolható hatás tulajdonítható az alsóbb vízbázisok vonatkozásában. Ugyanakkor feltehető nagy számukat (illetve az erre vonatkozó adatok hiányát) tekintve mindenképpen szükséges, hogy ezekről a kutakról minél átfogóbb ismeretek álljanak a hatóságok és a döntéshozók rendelkezésére. A bejelentéssel és nyilvántartásba vétellel ezen kutak számbavehetők és ellenőrizhetők, ezáltal erősebb hatósági kontroll alá kerülnek, ugyanakkor a bejelentés a vízhasználók adminisztratív és anyagi terheinek könnyítésével valósul meg, illetve hozzá kapcsolódóan - a folyamat elősegítésére - kiépíthető egy támogatási rendszer. A hatóság célirányosan tervezheti a bejelentett kutak ellenőrzését és utólagos engedélyezését, és folyamatosan rendelkezésére állnak a vízhasználati adatok. A kutak kivitelezését továbbra is szakértő kútúró végezheti. Függetlenül tehát az engedélyezéstől a bejelentéssel, ellenőrzéssel, illetve a kutak megfelelő kivitelezésével a felszín alatti vízkészletek mennyiségére és minőségére vonatkozó főbb védelmi szempontok továbbra is érvényesülnek.

2. §

A vízkészletet használónak a kitermelt vagy lekötött vízmennyiség után járulékfizetési kötelezettsége van. A törvény értelmében meghatározott vízhasználók köre kiegészül azokkal, akik mezőgazdasági öntözési célú kutat bejelentés alapján létesítenek, illetve üzemeltetnek, a fizetési kötelezettség, illetve a fizetés alóli mentesség jogalapjának biztosítása érdekében.

5. §

A rendelkezés célja a kúthasználókat terhelő adminisztratív kötelezettség csökkentése a bejelentési eljárás bevezetése által.

A törvénymódosítás az engedélyezési kötelezettség megszüntetését visszamenőleges hatállyal rendeli el. Így az érvényes a törvénymódosítás hatálybalépésének időpontjáig engedély nélkül, vagy engedélytől eltérően létesített, a felsorolt feltételeknek megfelelő mezőgazdasági öntözési célú kutakra is, ha azokat 2023. december 31-ig azt az öntözési igazgatási szervhez bejelentik és az öntözési igazgatási szerv a bejelentés elfogadásáról visszaigazolást küld. A visszaigazolással az öntözési igazgatási szerv megerősíti, hogy a bejelentett kút a létesítés helye és a használat módja alapján az engedélymentes körbe tartozó mezőgazdasági öntözési

célú kút.

Fentieknek megfelelően a mezőgazdasági öntözési célú kutak engedélyezésének megszüntetése nem érinti automatikusan az összes ilyen kutat. Az az 50 métert, illetve az első vízzáró réteget meghaladó talpmélységű kutak, továbbá a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló kormányrendelet szerint kijelölt, kijelölés alatt álló, illetve előzetesen lehatárolt belső, külső és hidrogeológiai védőidom, védőterület érintése, valamint karszt- vagy rétegvízrendszer igénybevétele esetén továbbá hatósági nyilvántartásban szereplő talaj, illetve talajvíz szennyezéssel érintett területeken, vagy ha az öntöző kút nem csak egy mezőgazdasági termelő művelésében álló területeket lát el, akkor az engedély nélkül üzemelő mezőgazdasági öntözési célú kútra, a 29. § (7) bekezdése szerinti határidőig bírságmentesen fennmaradási engedélyt kell kérni az öntözési igazgatási szervtől.

A hatályos törvényi rendelkezés értelmében az engedély nélkül létesített kutak utólagos engedélyezésének (fennmaradási engedély) meghatározott ideig történő kérelmezése mentes a vízgazdálkodási bírság alól. A törvénymódosítás e bírságmentességet a korábban engedély nélkül létesített, és az engedélykötelesből engedélymentes körbe átsorolt, a jövőben csak bejelentés-köteles mezőgazdasági öntözési célú kutakra is kiterjeszti.

7. §

Hatályba léptető rendelkezés.